

DIDAKTIKAI ALAPFOGALMAK

Nevelés:

Olyan szándékos és célirányos akciók összessége, amelyek az egyén fizikai, erkölcsi és értelmi erőinek fejlesztésére irányulnak. A nevelés alapvetően érték közvetítő folyamat.

Tanítás

A tanítás a tanulás céltudatos irányítása, azoknak a tevékenységeknek a megszervezése, amelyek a teljesítményképes tudás elérése szempontjából szükségesek. A tanulás spontán módon, tanári irányítás nélkül is végbemegy. A tanári irányítással viszont ezt a tevékenységet célirányosabbá, eredményesebbé, gazdaságosabbá tesszük.

Tanulás

A tanulás a tanuló olyan aktív és produktív tevékenysége, amely a társadalmi műveltség, azaz az elméleti és gyakorlati ismeretek, jártasságok és készségek elsajátítása, képességek kialakulása, érzelmi és akarati tulajdonságok fejlődése, a magatartás alakulása révén járul hozzá a személyiség fejlődéséhez.

Ismeret

Ismeretnek nevezzük a tanulás segítségével a valóságról szerzett tények, információk, fogalmak, törvényszerűségek és elméletek összességét. Az a tanuló, aki valamely tananyagot az ismeret szintjén sajátított el, képes az adott fogalmat, tény, információt felismerni, felidézni, elmondani.

Jártasság

Jártasságon új feladatok, problémák megoldásának képességét értjük, ismereteink alkotó felhasználása útján.

A jártasságok, mivel az ismeretek alkalmazásának, s további ismeretek szerzésének lehetőségét rejtik magukban, az iskolai tudás igen fontos rétegét jelentik.

Készség

Készségnek a tudatos tevékenység automatizált komponenseit nevezzük.

Képesség

A képesség a cselekvésre, teljesítményre való alkalmasság, amelynek minőségét egyrészt az emberrel született adottságok, hajlamok, másrészt a környezeti hatások határozzák meg, és az emberi tevékenység folyamán alakul ki. Vannak ún. általános képességek (intelligencia, kreativitás), amelyek a tevékenységformák széles körében jutnak kifejezésre, és speciálisak, amelyek a tevékenység egy-egy területén fejtik ki hatásukat (pl. zenei képesség, ügyesség stb).

Oktatás

A nevelésnek azt a részét, amely főként ismeretek elsajátítása, a műveltség megszerzése, intellektuális képességek kialakítása révén járul hozzá a személyiség fejlesztéséhez, oktatásnak nevezzük.

Képzés

Képzésen azt a tevékenységet értjük, amelynek során az elsajátított ismeretek gyakorlati alkalmazása segítségével kifejlesztjük az adott területen szükséges jártasságokat, készségeket és képességeket.